

VELO CLUB DE ZEEMEEUW OOSTENDE (deel 13)

door Michel Capon

ROMAIN MAES EN DE STICHTING VAN SPORTA

De wielrennerij is altijd zeer keihard geweest. In het jaar 1935 won Zeemeeuwrenner Romain MAES de Ronde van Frankrijk. Bij zijn terugkeer thuis in het Brussels noordstation wachtten hem tienduizenden op. Een jaar later moest hij opgeven en werd uitgejouwd. Deze gebeurtenis had de norbertijnen pater Antoon VAN CLÉ van Tongerlo geweldig aangegrepen. En hij besloot de Zeemeeuwrenner ter vertroosting te gaan opzoeken.

Deze samenkomst was voor Romain een positieve opbeuring. Bij het afscheid zei Romain: "Pater, dit moet vaker gebeuren. Ik wil er mij achter zetten" (1). Langs de Zerkegemnaar om leerde de norbertijn ook andere renners kennen. Een vriendrelatie was ontstaan. De coureurs zochten plaatsen op om in groep samen te komen. Zo ontstonden de 'broeder-bijeenkomsten'. De eerste grote samenkomst vond plaats in 1937 in de abdij van Dendermonde.

In die tijd was het uitzonderlijk dat jongeren hogere studies volgden en de coureurs zeker niet. Waardoor de toenmalige renners aan hun lot overgelaten waren. Vandaar het idee, en nadien het initiatief, van pater VAN CLÉ om de regelmatige samenkomsten te laten overkoepelen door een georganiseerde vereniging. De club moest uiteraard ook een naam hebben. Bij een van de vroege bijeenkomsten had Romain het woord tot de pater gericht: "Als wij u sportpater noemen, dan kunt u ons toch wel als uw 'sportapostelen' beschouwen" (2) De naam 'sportapostelen' bleek te lang en op voorstel van Romain MAES viel de keuze op het afgekorte SPORTA.

Doelstelling van de norbertijn werd het scheppen van een geest van solidariteit onder de sportbeoefenaars. Daarbij wilde hij een gezonde sportbeoefening op alle niveaus bevorderen en misbruiken bestrijden. Het sportapostolaat was geboren. Nadien werd een V.Z.W. (Vereniging zonder winstoogmerk) opgericht tot het verlenen van morele en materiële steun aan haar leden. Hieruit groeide uiteindelijk de Sociale Dienst van SPORTA, die in 1964 een nieuwe centrale werd van het Algemeen Christelijk Vakverbond. Het sportsyndicaat was een feit.

WIELERCRITERIUM OOSTENDE 1933 - 1937

In de dertiger jaren maakte het organiseren van criteria met internationale bezetting furore. Ingevolge het toenmalige artikel 182 van de sportreglementen van de B.W.B. (Belgische Wielrijdersbond) mocht geen wedstrijd met gesloten omloop ingericht worden binnen een straal van 15 km van de plaats waar een wielerbahn gevestigd was. Zoals dit het geval was voor Oostende.

Wielervriend bij uitstek, Remi VAN BELLEGHEM, voorzitter van V.C. De Zeemeeuw Oostende, slaagde erin de B.W.B.-top te overhalen om een afwijking van het reglement voor de koningin der badsteden toe te staan. De toerisme-factor speelde een hoofdrol in zijn motivatie.

Deze organisaties met vertrek en aankomst grepen plaats op de Oostendse zeedijk. De volledige inrichtingen ervan berustte bij het V.C. De Zeemesuw-bestuur.

Winnaars: 1933: Karel KAERS (3)

1934: Ward VISSERS (4)

1935: Camiel VAN ISEGHEM (5)

1936: Louis DUERLOO (6)

De jaren nadien doken er organisatorische moeilijkheden op. Het weekblad Duinengalm (30/06/1939) berichtte hierover :

“Het criterium van Oostende was niet (meer) leefbaar, wegens de overdreven kosten en de moeilijke inrichting op den zeedijk.

Sedert het criterium van Oostende een stillen dood gestorven is, blijven we hier verstoken van wegwedstrijden voor beroepsrenners. Nochtans zou een stad als Oostende niet ten achteren mogen blijven in de wielerbeweging en zou er minstens éénmaal per jaar een koers moeten ingericht worden met vertrek en aankomst in Oostende.”

RONDE VAN FRANKRIJK-MEETINGS IN DE OOSTENDSE WIELERBAAN

1935 was een schitterend jaar voor ‘de Zeemeeuw’: Romain MAES won de Ronde van Frankrijk en Sylveer MAES was vierde. De Zeemeeuwrenners werden als koningen van de weg gehuldigd. Van het lokaal Hotel de Bruges, destijds gevestigd in de de Smet de Naeyerlaan, trokken ze door de straten van de stad naar het stadhuis op het Wapenplein. Daar werden ze door de toenmalige burgemeester Eduard MOREAUX (8) en de schepenen gehuldigd en gefeliciteerd.

In de namiddag werd een meeting gehouden in het Oostends kuipke, waaraan de ganse Belgische ploeg deelnam. Benevens Romain en Sylveer MAES hadden de andere Belgen voor buitengewone prestaties gezorgd tijdens de Tour. Félicien VERVAECKE (9) werd derde en bergkoning (vóór Sylveer MAES) , Jules LOWIE (10) vijfde, Antoon DIGNEF (11) twintigste, Jean AERTS (12) negenentwintigste en drievoudig ritwinnaar.

De belangstelling in het stadscentrum en rond de Oostendse wielersbaan overtrof de stoutste verwachtingen. De volgende jaren werden eveneens meetings met de Tourrenners ingericht. Ondanks dat Sylveer MAES tourlaureaat werd in 1936 en 1939, werd het aantal toeschouwers van 1933 nooit meer gehaald (13).

Tot en met 1938 was de leiding van de velodroom in handen van Remi VAN BELLEGHEM, voorzitter van V.C. De Zeemeeuw, en zijn bestuur. Einde 1938 doken er fiscale turbulenties op o.a. inzake de kantine-uitbating. Dit onderwerp vergt meer diepgang dan deze bijdrage aankan.

Het jaar erop, 1939, heeft Remi VAN BELLEGHEM het bestuur en de inrichting van de wielersbaan gedelegeerd aan Gentiel MARES, ondervoorzitter van V.C. De Zeemeeuw (14). Ook hij organiseerde, naast andere wielersbaansamenkomsten, op zaterdag 28/03/1939 een tour-meeting (15). En zoals steeds waren het Romain en Sylveer MAES die niet alleen de meeting begeesterden maar ook voor overwinningen zorgden. Zie trouwens verslag van een vorige organisatie van 28/03/1939 (16).

‘Romain en Sylveer MAES waren de twee animatoren van de meeting en het is aan hun strijd lust te danken, dat het programma zoozeer in den smaak is gevallen bij het publiek. Zij wonnen niet alleen den omnium, maar ook de koppelrit en zorgden ervoor dat er van het begin tot het einde veel leven in koers was.’

VERWIJZINGEN

(1) Kerk en Leven 21/05/2005 blz 20. Ibidem

- (2) Michel Capon: De Grote Prijs van Oostende 1933, in: De Plate, november 2000 blz. 222-228.
- (3) Michel Capon: Den II^{en} Grooten Prijs der Stad Oostende 1934 in: De Plate, sept. 2002 blz. 161-166.
- (4) Zie (3).
- (5) Michel Capon: Het groot internationaal criterium der stad Oostende 1935, De Plate, dec. 2002 blz. 259-263. Camiel VAN ISEGHEM was de enige zeemeeuwberoepsrenner die deze wedstrijd won.
- (6) Louis DUERLOO (°Antwerpen 1910,+ 1977): Prof 1932-39.
Grote zeges : 1933: Kamp. v. België
1955: Ronde v. Vlaanderen
- (7) Eloi MEULENBERGH (°Jumet 1912, +1989). Prof 1954-50.
Grote zeges : 1955: Ronde v. België.
1956: Parijs-Brussel.
1957: Luik-Bastenaken-Luik.
Werd twee maanden na zijn zege in Oostende wereldkampioen in Kopenhagen in de spurt. 12 jaar later (1949) , toen hij 38 was, klopte hij Milou GOSSELIN nog in de kwartfinales van het Belgisch sprintkampioenschap.
- (8) Eduard MOREAUX (°Oostende 7/9/1870 + 10/1/1958): Geneesheer van beroep. Burgemeester Oostende 1920-40.
- (9) Félicien VERVAECKE (°Dadizele 1907 +Brussel 1986) :
Prof 1929-46. Reed in de jeugdrangen van de ene triomf naar de andere. In 1911 won hij niet minder dan 106 wedstrijden. Na zijn loopbaan vestigde hij zich als rijwielhandelaar in Brussel. Hij was de eerste raadsman van Eddy MERCKX.
- (10) Jules LOWIE (°Kruishoutem 1913 + 1960) : Prof 1934-47.
1958 : Parijs-Nice.
- (11) Antoon DIGNEF (°Velm 1910 +1991) : Prof 1932-41.
1938 : Scheldeprijs
- (12) Jean AERTS (°Laken 1907 +1992). Prof 1927-44. Grote zeges: werd wereldkampioen te Floreffe in hetzelfde jaar 1935
1936: Kamp. v. België
1931: Parijs-Brussel
1933: Ronde v. België
- (13) Mondelinge mededeling Remi VAN BELLEGHEM aan secretaris Amedée GEVAERT
- (14) De Duinengalm 26/5/1939
- (15) Prijzen der plaatsen : Loges: 15fr
Tribune en pelouse: 10 fr.
Viragen: 7 fr
Volks plaatsen: 5 fr. (De Duinengalm 30/6/1939)
- (16) De Duinengalm 2/6/1939

ANDERE BRONNEN :

- Dries CLAES, Antoon VANCLÉ, Stichter en bezieler van Sporta, 2005
- Velo Gotha 2005, Harry Van den Brerat
Joel Godaert
Paul De Keyser
- Persoonlijk archief

Voorzitter: Remi VANBELLEGHEM (1929-1975).

° Oostende 23 april 1903, bakker, Vandersweepplein 9, Oostende.

Schatbewaarder: Marcel VANISACKER.

° Dikkebus 20 april 1884. Bankbediende Generale Maatschappij, Kapellestraat 77, Oostende + uitbater Hotel de Bruges, de Smet de Naeyerlaan 10, Oostende.

Was gehuwd met Renilde VAN BELLEGHEM, zuster van Camiel VAN BELLEGHEM. Camiel was de oprichter van de velodroom in 1921 en erevoorzitter van V.C. De Zeemeeuw. (zie M. Capon, in De Plate 2003 blz. 198)

Secretaris: Raymond VERBIEST(1928-1938).

° Oostende 24 mei 1906. Exploiteerde samen met zijn broer Hendrik (° Oostende 16 januari 1897) te Oostende een groothandel in confiserieswaren in de Kaaistraat 41, Oostende (zie M. Capon in De Plate 2003, blz. 230).

Velodroom Oostende. Ronde van Frankrijk-meeting van zaterdag 26 augustus 1939 om 18 uur.

Van links naar rechts (renners onderlijnd)

- Emile MASSENHOVE (commissaris velodroom, V.C. De Zeemeeuw – postbode).
- Eleonora STOER (mevr. Remi VAN BELLEGHEM, voorzitter V.C. De Zeemeeuw).
- Leon HINDRYCKX (oefenmeester, medestichter V.C. De Zeemeeuw in 1922).
- Félicien VERVAECKE.
- Cyriel VANOVERBERGHE.
- Sylveer MAES (winnaar Ronde van Frankrijk 1939 + 2 ritten).
- Gentiel MARES (directeur wielersbaan 1939, ondervoorzitter V.C. De Zeemeeuw, mentor Sylveer MAES).
- Romain MAES (winnaar Ronde van Frankrijk 1935 + 1 rit in 1939).
- Jozef SCHABALLIE (met pet, wielersbaanspeaker, Torhoutenaar).
- Robert WIERINCKX.
- Gustaaf DANNEELS.
- Eloi MEULENBERG.
- B.W.B. afgevaardigde West-Vlaanderen.
- Jules LOWIE.
- Albert MAECKELBERGHE (zoon van uitbater Café Den Engel, Ichtegem).
- Félicien MARKEY (journalist).
- Marcel KINT (wereldkampioen + 2 ritten).

2006-248

1936 Criterium Oostende. Van links naar rechts: Remi VAN BELLEGEM, Arthur VANDECASTEELE, Gentiel MARES, Aloïs DENNEKIN, winnaar Louis DUERLOO.

Velodroom Oostende 1938. Ronde van Frankrijk-meeting. Van links naar rechts: Félicien VERVAECKE (met rug gekeerd), Romain MAES, R. DEFRUYDT (Varsenare), Sylveer MAES, onbekend.
(collectie Luc SCHAECK)